



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έλεγχοι και αναλύσεις στον τομέα της υγείας και των τροφίμων

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ: ΓΔ (SANTE)/2018-6518- RS

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΈΚΘΕΣΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΔ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΈΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΈΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ [ΑΡΙΘ. ΑΝΑΦ. DG(SANTE)/2018-6518]. ΣΚΟΠΟ ΈΧΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΠΟΥ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΈΧΕΙ ΕΠΪΣΗΜΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ. ΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΤΡΈΧΟΥΝ ΠΆΝΤΑ ΣΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΪΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα συνοπτική έκθεση για την ετοιμότητα των κτηνιατρικών υπηρεσιών σε φυσικές καταστροφές αναλύονται οι απαντήσεις από 20 κράτη μέλη σε ερωτηματολόγιο που είχε αναρτηθεί στο διαδίκτυο το 2017 και περιλαμβάνονται ειδικότερα σημεία που αφορούν τα ευρήματα των αποστολών που πραγματοποιήθηκαν το 2018 στη Γαλλία και την Ιταλία. Οι αναλυτικές πληροφορίες για τα ευρήματα στη Γαλλία και την Ιταλία παρατίθενται στο παράρτημα II, ενώ τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αναπτύσσονται στο παράρτημα III.

Σε επίπεδο ΕΕ υπάρχει ένα εμπειριστατωμένο πλαίσιο για τη συνεργασία και τον συντονισμό της πολιτικής προστασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, το οποίο συμπληρώνει το υπάρχον σχετικό πλαίσιο στα κράτη μέλη. Το επίπεδο της ετοιμότητας των κτηνιατρικών υπηρεσιών διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τα καθήκοντα των κτηνιατρικών υπηρεσιών σε κατάσταση φυσικής καταστροφής είναι ποικίλα: ξεκινούν από έναν καθαρά υποστηρικτικό ρόλο και φθάνουν σε άλλες υπηρεσίες διάσωσης, σε ενεργό συμμετοχή στον σχεδιασμό και την υλοποίηση επιχειρήσεων διάσωσης και επανεγκατάστασης ζώων, αφού λειτουργούν ως κόμβος πληροφοριών

για τους ιδιοκτήτες των ζώων και των παραγωγών τροφίμων και διευκολύνουν την ταχεία επαναφορά της ζωής στον αγροτικό τομέα.

Η διάσωση ζώων συντροφιάς και παραγωγικών ζώων σε μια περιοχή που έχει προσβληθεί από (φυσική) καταστροφή δεν περιλαμβάνεται πάντα στα καθήκοντα των εθνικών μηχανισμών πολιτικής προστασίας. Σε μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως είναι η φυσική καταστροφή, οι ιδιοκτήτες ζώων είναι πιθανόν να στραφούν προς τους κτηνιάτρους για βοήθεια και στήριξη. Τα ζώα έχουν μεγάλη συναισθηματική αξία για τους περισσότερους πολίτες και τα ζώα παραγωγής είναι πολύ σημαντικά για την ταχεία επαναφορά της ζωής, ιδίως στις αγροτικές περιοχές. Συνεπώς, έχει σημασία για τους κατόχους των ζώων, τις οργανώσεις των ενδιαφερόμενων μερών και τις κτηνιατρικές υπηρεσίες να γνωρίζουν ποιος έχει ποιες αρμοδιότητες στη χώρα τους, ώστε να καταρτίσουν σε «καιρό ειρήνης» ένα σχέδιο για να είναι προετοιμασμένοι σε καταστάσεις κρίσεων και να έχουν ρεαλιστικές προσδοκίες από τις υπηρεσίες διάσωσης και τις αρμόδιες αρχές. Συγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης καταστροφών, τα οποία απευθύνονται στις κτηνιατρικές υπηρεσίες, έχουν καταρτιστεί σε πέντε κράτη μέλη τα οποία είναι χώρες με πείρα σε φυσικές καταστροφές τα τελευταία χρόνια. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες σε έξι κράτη μέλη είναι πολύ καλά προετοιμασμένες, αφού έχουν συνδυάσει κατάρτιση και ασκήσεις, πρόσβαση σε σχέδια διαχείρισης καταστροφών τα οποία έχουν καταρτίσει οι ίδιες ή μια άλλη αρχή και έχουν ελέγξει ότι τα συστήματά τους μπορούν να ασχοληθούν με τα ζώα σε δύσκολες συνθήκες πραγματικών φυσικών καταστροφών. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες σε δέκα κράτη μέλη από αυτά που απάντησαν δεν είχαν πρόσβαση σε ειδική κατάρτιση ή ασκήσεις σε περιβάλλον διαχείρισης φυσικών καταστροφών. Τέσσερις από τις εν λόγω κτηνιατρικές υπηρεσίες δεν διέθεταν κατευθυντήριες γραμμές πέραν αυτών για τα σχέδια έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση εκδήλωσης ζωνοδόσων. Αν και ορισμένες από τις συνιστώσες αυτών σχεδίων έκτακτης ανάγκης είναι χρήσιμες και σε μια φυσική καταστροφή, αυτές οι δέκα κτηνιατρικές υπηρεσίες ενδέχεται να μην είναι σε θέση να υποστηρίξουν γρήγορα και με επάρκεια τους πολίτες και τις υπηρεσίες διάσωσης σε περίπτωση φυσικής καταστροφής.

Οι οργανώσεις εθελοντών και οι ιδιώτες είναι συχνά σε θέση να βοηθήσουν σε μια κατάσταση καταστροφής, αλλά υπάρχει ο κίνδυνος ο χειρισμός απρόβλεπτων και, μερικές φορές, περιττών δωρεών (π.χ. τροφές για ζώα συντροφιάς) και η διαχείριση των εθελοντών να στερήσουν πόρους από τις οργανωμένες, επίσημες επιχειρήσεις διάσωσης. Η καλή συνεργασία με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, τους εθελοντές και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε «καιρό ειρήνης» είναι το θεμέλιο για αποτελεσματικά μέτρα σε περίπτωση φυσικής καταστροφής.

Τα ευρήματα της έκθεσης αυτής θα κοινοποιηθούν στους εκπροσώπους των κρατών μελών και θα συζητηθούν σε εργαστήριο που διοργανώνεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα» τον Δεκέμβριο του 2018.